

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
BURSA TIP FAKÜLTESİ
FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON HASTALIKLARI
STAJI

STAJIN TANITIMI

EĞİTİM DÖNEMİ : Dönem V

STAJ SÜRESİ: 10 iş günü

STAJ YERİ:Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi SUAM, Bursa Şehir Hastanesi SUAM

EĞİTİM BİRİMLERİ: Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon poliklinikleri, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon servisi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon tedavi salonları

DERSHANE: Bursa Yüksek İhtisas Hastanesi SUAM Konferans Salonu, Bursa Şehir Hastanesi FTR eğitim salonu

EĞİTİCİLER

Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy (Anabilim dalı Başkanı)

Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel

Başasistan Dr. Sinem Akselim

EĞİTİM SORUMLUSU:

Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy

FTR STAJININ AMACI

Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon stajında anlatılan dersler ile öğrenciler; kas iskelet sistemi muayenesini, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon disiplini, uygulama alanlarını, kas iskelet sistemini etkileyen hastalıkların genel özelliklerini, epidemiyolojisini, klinik özelliklerini, tanı ve tedavisini öğreneceklerdir.

FTR STAJININ ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bilgi Hedefleri

1. Rehabilitasyon, ortez, protez, engellilik, özürlülük kavramlarını açıklayabilecek.
2. Egzersizin önemi, çeşitleri, endikasyonları ve uygulama yöntemlerini anlatabilecek.
3. Fizik tedavi ajanlarının neler olduğunu; endikasyon, kontrendikasyon ve uygulama yöntemlerini sayabilecek.
4. Romatizmal hastalıkları sınıflandırabilecek.
5. Toplumda sık karşılaşılan bel, boyun, omuz ağrılarının nedenlerini, klinik belirti ve bulgularını, laboratuvar ve radyolojik bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.
6. İnflamatuvar romatizmal hastalıklar (romatoid artrit, spondilartropatiler, kollajen doku hastalıkları, FMF, Gut hastalığı, Behçet hast v.s.) hakkında gerekli temel bilgileri, klinik belirti ve bulgularını, laboratuvar ve radyolojik bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.
7. Osteoartrit sıklığını, klinik belirti ve bulgularını, laboratuvar ve radyolojik bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.
8. Yumuşak doku romatizmalarının klinik belirti ve bulgularını, laboratuvar ve radyolojik bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.
9. Nörolojik rehabilitasyon alanındaki önemli tabloların (inme, serebral palsy, omurilik

yaralanması v.s.) nedenlerini, kliniğini ve tedavi yaklaşımlarını sayabilecek.

10. Osteoporozun nedenlerini, klinik belirti ve bulgularını, laboratuvar ve radyolojik bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.

11. Ağrılı hastaya yaklaşımın temel ilkelerini sayabilecek

12. Omurga patolojileri, postürün korunması ve ergonomi hakkında temel kavramları söyleyebilecek; postür bozukluklarını sayabilecek; klinik belirti ve bulgularını sayabilecek; tanı ve temel tedavi yaklaşımlarını söyleyebilecek.

Beceri Hedefleri

1. Kas iskelet sistemi muayenesini yapabilmeli.
2. Toplumda sık görülen kas iskelet sistemi hastalıklarını tanıyabilmeli.
3. Toplumda sık karşılaşılan bel, boyun, omuz ağrılarının; tedavilerini yapabilmeli.
4. İnflamatuar romatizmal hastalıkların (romatoid artrit, spondilartropatiler, kollajen doku hastalıkları, FMF, Gut hastalığı, Behçet hast v.s.) tedavi ve takibini yapabilmeli.
5. Kişisel ve mesleki gelişim için güncel bilgiye ulaşma yollarını ve araçlarını etkin şekilde kullanabilmeli ve yaşam boyu öğrenme becerisi kazanmalı.
6. Osteoartritin tedavi ve takibini yapabilmeli.
7. Yumuşak doku romatizmalarının tedavi ve takibini yapabilmeli.
8. Nörolojik rehabilitasyon alanındaki önemli tabloların (inme, serebral palsy, omurilik yaralanması v.s.) tedavisini yapabilmeli.
9. Ortopedik rehabilitasyon alanındaki özel durumların (travmalar, post-op komplikasyonlar ve artroplastiler v.s.) tedavisini yapabilmeli.
10. Osteoporozun tedavi ve takibini yapabilmeli.

11. Omurga patolojilerinin tedavi ve takibini yapabilmeli.

12. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon alanında toplumda sık görülen hastalıklar için ilaç reçetesi yazabilmelidir.

Tutum Hedefleri

1. Sağlık hizmeti sunumunda özürlü / engelli bireylere karşı duyarlılık gösterecek ve eşitlik gözeticek.
2. Sağlık personeli, hasta ve yakınları ile etkili iletişim kuracak.
3. Toplumda sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları hakkında hasta ve yakınlarını bilgilendirebilecek.

• Rehabilitasyon tıbbı
• İnme rehabilitasyonu
• Pediyatrik rehabilitasyon
• Boyun ağrıları ve tedavi ilkeleri
• Bel ağrıları ve tedavi ilkeleri
• Omurga patolojileri, postur ve ergonomi
• Yumuşak doku romatizmaları
• Romatoid artrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu
• Ortopedik sorunlar, spor yaralanmaları ve rehabilitasyonu
• Fizik tedavi yöntemleri
• Üst ekstremité patolojileri
• Spondilartitler: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu
• Osteoartrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu
• Fiziksel sağlık ve egzersiz
• Osteoporoz: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu
• Spinal kord yaralanması ve rehabilitasyonu
• Rehabilitasyonda ortezler ve kendine bakım araçları
• Olgu temelli öğrenme – Olgu tartışmaları
• Servis ve poliklinikte hasta değerlendirme ve takibi

ÖĞRENME DÜZEYİ	AÇIKLAMA	
A	Artrit	Acil durumu tanıyarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana
	Disk hernisi	yönlendirebilmeli. ÖnT-K
ÖnT	Osteoartrit	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Osteoporoz	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön
	Omurga şekil bozuklukları	işlemleri yaparak uzmana yönlendirmeli. A
TT	Omurga yaralanmaları	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli. TT-K-i
T	Periferik nöropati	Birinci basamak koşullarında uzun süreli izlem ve kontrolünü
	Romatoid artrit	yapabilmeli. ÖnT
	Serebral palsy	T
	Fibromiyalji	ÖnT
	Geçici iskemik atak	T
	Bası yaraları	ÖnT
	Behçet hastalığı	TT-K-i
	Crush yaralanması	ÖnT
	Çıkık	T-A-K
	Ekstremitte kırıkları	T-A-K
	Ekstremitte travması	A
	Ataksik bozukluklar	T-A
	Behçet hastalığı	ÖnT
	Gut hastalığı	ÖnT
	İnflamatuvar barsak hastalığı	ÖnT-K
	İnme	ÖnT
	İntrakraniyal enfeksiyonlar	T-A-K-i
	Kafa içi basınç artması sendromu (KİBAS; akut serebrovasküler olaylar)	A
	Kafa içi yer kaplayan lezyonlar	A
	Konuşma bozuklukları	T
	Ailevi akdeniz ateşi	A-K
	Amiloidoz	ÖnT
	Spondiloartropatiler (ankilozan spondilit)	ÖnT-K
	Sistemik lupus eritematosus	ÖnT
	Sjögren Sendromu	ÖnT
	Skleroderma	ÖnT
	Spinal kord bası sendromu	ÖnT
	Tenosinovitler	T-T

K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil, üçüncül korunmadan uygun olan/ Olanları uygulayabilmeli.
---	--

FTR STAJI HEKİMLİK UYGULAMALARI LİSTESİ		
UYGULAMA	DÜZEYİ	ASGARİ SAYI
Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	Yardımsız yapma	4
Mental durumu değerlendirebilme	Yardımsız yapma	4
Bilinç değerlendirmesi ve ruhsal durum muayenesi	Yardımsız yapma	3
Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	Yardımsız yapma	4
Kas-iskelet sistem muayenesi	Yardımsız yapma	3
Nörolojik muayene	Yardımsız yapma	3
Aydınlatma ve onam alabilme	Yardımsız yapma	4
Epikriz hazırlayabilme	Yardımsız yapma	4
Hasta dosyası hazırlayabilme	Yardımsız yapma	4
Hastaları uygun biçimde sevk edebilme	Yardımsız yapma	4
Raporlama ve bildirim düzenleyebilme	Yardımsız yapma	3
Reçete düzenleyebilme	Yardımsız yapma	4
Dekontaminasyon, dezenfeksiyon, sterilizasyon, antisepsi sağlayabilme	Yardımsız yapma	4
Direkt radyografileri okuma ve değerlendirebilme	Yardımsız yapma	3
Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme	Yardımsız yapma	4
Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	Yardımsız yapma	3
Akılcı ilaç kullanımı	Yardımsız yapma	4
Hastanın uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	Yardımsız yapma	4
Servikal collar (boyunluk) uygulayabilme	Yardımsız yapma	4

FTR STAJININ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ	
STAJ SONU SÖZLÜ SINAV	Hasta hazırlamaya dayalı yapılandırılmış sözlü sınav.
STAJ SONU YAZILI SINAV	Toplam 25 çoktan seçmeli sorudan oluşur. 1. Düzey: Klinik bilgileri değerlendiren çoktan seçmeli sorular. 2. Düzey: Klinik karar vermeyi değerlendiren olguya dayalı çoktan seçmeli sorular (Soruların % 30-50'sini oluşturur).
KARNE NOTU	Aşağıdaki hekimlik uygulamaları değerlendirilecektir: • Genel ve kas iskelet sistemine yönelik öykü alma • Kas iskelet sistemi muayenesi • Direkt radyografileri ve MRG okuma ve değerlendirebilme • EMG değerlendirebilme • Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme • Reçete düzenleme
STAJ BAŞARI NOTUNUN HESAPLANMASI	Staj sonu yazılı sınav % 45 Staj sonu sözlü sınav % 45 Stajyer Kanaat Notu %10

ÇSS: Çoktan seçmeli soru; O-ÇSS: Olguya dayalı çoktan seçmeli soru

Bilgi düzeyleri

1.düzey -bilme ve kavrama(olguları, kavramları ve ilkeleri anlama, kavrama)

2.düzey-uygulama ve analiz(Bilgiyi bir klinik durumun çözümünde kullanma, klinik nedenselleştirme, problem çözme)

3.düzey-sentez ve değerlendirme(klinik karar verme, klinik değerlendirme, problem çözme)

FTR STAJI EĞİTİM ETKİNLİKLERİ MATRİKSİ

ETKİNLİĞİN TÜRÜ	ETKİNLİĞİN ADI	SÜRESİ	ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ
Kuramsal ders	Rehabilitasyon tıbbı	1 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	İnme rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Spinal kord yaralanması ve rehabilitasyonu	2 saat	SS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Rehabilitasyonda ortez ve kendine bakım araçları	2 saat	ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Fiziksel sağlık ve egzersiz	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Pediyatrik rehabilitasyon	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Boyun ağrıları ve tedavi ilkeleri	1 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Bel ağrıları ve tedavi ilkeleri	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Omurga patolojileri, postür ve ergonomi	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Fizik tedavi yöntemleri	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Osteoporoz: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Osteoartrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Yumuşak doku romatizmaları	2 saat	ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Romatoid artrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Ortopedik sorunlar ve rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Spondilartitler: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Üst ekstremité patolojileri	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Kuramsal ders	Alt ekstremité patolojileri	2 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav
Tanısal yöntemler	Omurga Görüntüleme	1 saat	ÇSS, Sözlü sınav, Karne notu
Tanısal yöntemler	Elektromiyografi - EMG	1 saat	ÇSS, O-ÇSS, Sözlü sınav, Karne notu
Hekimlik uygulaması	Genel ve kas iskelet sistemine yönelik öykü alabilme	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	Kas iskelet sistemi muayenesi	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	Direkt grafi, MRG değerlendirebilme	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	EMG sonuçlarını değerlendirebilme	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	Egzersiz reçetesi hazırlayabilme	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	Hasta dosyası hazırlayabilme	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hekimlik uygulaması	Kas iskelet sistemi hastalıklarında reçete örnekler	1saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hasta başı eğitim / İşbaşında öğrenme	Klinik/Poliklinik/Fizik tedavi odaları	16 saat	Karne notu, Sözlü sınav
Hasta başı eğitim	İnteraktif olgu tartışması	10 saat	Karne notu
İşbaşında öğrenme	Poliklinikte pratik	6 saat	Karne notu

Kuramsal Ders Saati: 36

SİNİR SİSTEMİ HASTALIKLARI STAJI İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

1. SBÜ HamidiyeTıp Fakültesi 3-5.sınıf Ders Notları Kitabı /FTR Bölümü
2. SBÜ HamidiyeTıp Fakültesi FTR Bahar Sempozyumu I-II-III-IV-V Konuşma Metinleri Kitabı.
Editör V. Yayla,S Üçler Umur Basımevi 2020 İstanbul
3. UpToDate (<http://www.uptodate.com>).
4. SBÜ Bursa Tıp Fakültesi 5. Sınıf Ders notları

FTR STAJ PROGRAMI					
HAFTA	SAAT	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN
1.HAFTA	08.30-9.20	FTR kliniği ve stajı tanıtma Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Rehabilitasyon tıbbı Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Omurga patolojileri, postur ve ergonomi Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Osteoartrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu 1 Dr. Sinem Akselim
	9.30-10.20	Kuramsal Ders Bel ağrıları ve tedavi ilkeleri Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Pediatrik rehabilitasyon Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Skolyozlu hastayı değerlendirme ve grafisinin yorumlanması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Osteoartrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu 2 Dr. Sinem Akselim
	10.30-12.00	Kuramsal Ders Boyun ağrıları ve tedavi ilkeleri Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders İnme rehabilitasyonu Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Ortopedik sorunlar ve rehabilitasyonu Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Romatoid artrit: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu Dr. Sinem Akselim
	12.00-13.30	ÖĞLE ARASI			

13.30-14.20	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Lomber bölge muayenesi Poliklinik Pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Servikal Bölge muayenesi Poliklinik Pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Fizik tedavi yöntemleri Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Poliklinik Pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy
14.30-15.20	İntereaktif Olgu Tartışmaları/Sunum Bel ağırlı hastaya pratik algoritmik yaklaşım Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Poliklinik Pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Fizik tedavi salonunda pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	İntereaktif Olgu Tartışmaları/Sunum Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy
15.30-16.20	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, Servis hastası takip çalışması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, Servis hastası takip çalışması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, servis hastası takip çalışması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, servis hastası takip çalışması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy

HAFTA	SAAT	6. GÜN	7. GÜN	8. GÜN	9. GÜN
2.HAFTA A	08.30-9.20	Kuramsal Ders Spinal kord yaralanması ve rehabilitasyonu1 Dr. Sinem Akselim	Kuramsal Ders Üst ekstremitte patolojileri 1 Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Fiziksel sağlık ve egzersiz Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Spondilartritler: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel
	09.30-10.20	Kuramsal Ders Spinal kord yaralanması ve rehabilitasyonu2 Dr. Sinem Akselim	Kuramsal Ders Üst ekstremitte patolojileri 2 Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Teropatik Egzersiz yöntemleri Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Spondilartritler: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel
	10.30-12.00	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Spinal kord Hasarlı hastanın rehabilitasyon ve değerlendirmesi Dr. Sinem Akselim	İntereaktif Olgu Tartışmaları/Sunum Omuz ağrılı hastaya yaklaşım Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Ağrının değerlendirilmesi Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders Osteoporoz: tanı, tedavi ve rehabilitasyonu Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel
	12.00-13.30	ÖĞLE ARASI			
	13.30-14.20	Kuramsal Ders Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Poliklinik Pratik Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Kuramsal Ders Üst ekstremitte patolojileri 3 Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Kuramsal Ders/Tanı Yöntemleri Lomber, servikal grafi değerlendirme Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Osteoporozlu hastanın algometrik değerlendirilmesi Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel
	14.30-15.20	İntereaktif Olgu Tartışmaları/Sunum Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	İntereaktif Olgu Tartışmaları/Sunum Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Hasta Başı Eğitim/İş Başında Öğrenme Poliklinik Pratik Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	İnteraktif Olgu Tartışmaları/Sunum Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel

	15.30- 16.20	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, Servis hastası takip çalışması Prof Dr. Meliha Kasapoğlu Aksoy	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, servis hastası takip çalışması Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, Servis hastası takip çalışması Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel	Bağımsız çalışma Hasta hazırlama, servis hasta takip çalışması Doç Dr. İlknur Aykurt Karlıbel
--	-----------------	---	--	--	--

